Vuoden 2027 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2028-2029

Khall 23.11.2026
208/02.02.00/2026

Valmistelija talousjohtaja Johanna Hurskainen (p. 044 497 0002)

Kuntalain (10.4.2015/410) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Muhoksen kunnan taseen ylijäämä on tilinpäätöksessä 2025 ollut 2,421 miljoonaa euroa. Mikäli talouden arviot alijäämistä vuosille 2026-2027 toteutuu ja suunnitelmavuosienkin osalta tilikauden tulosten arvioidaan olevan alijäämäisiä, taseen ylijäämä painuisi negatiiviseksi. Tilanne aiheuttaa painetta tulevien vuosien talouden suunnittelulle ja lisäsäästöjen hakemiselle.

Valtuusto antoi kesäkuun kokouksessaan (Valt 15.06.2026 § 51) toimialakohtaisen talousarviovalmistelua ohjaavan alustavan raamin. Talousarvioraamin mukainen tasapainottamistarve vuodelle 2027 oli 1,1 miljoonaa euroa. Heikosta talousnäkymästä johtuen Muhoksen kunnan kunnanhallitus päätti kokouksessaan 11.5.2026 käynnistää työnantajan ja henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut, joiden tavoitteena on ollut löytää rakenteellisia ja pitkäaikaisia vaikutuksia toimintaan ja talouteen. Yhteistoimintaneuvotteluiden henkilöstövaikutteiset säästötoimenpiteet ovat vuositasolla yhteensä 756 000 euroa ja muut säästötoimenpiteet 273 000 euroa. Kaikki arvioidut säästöt olisivat yhteensä 1 029 000 euroa toteutuessaan, mutta koska toimenpiteet yhteisneuvottelujen päätösten osalta ajoittuvat vuosille 2026 ja 2027, täysimääräisesti säästöt näkyvät vasta vuoden 2028 puolella.

Toimialat valmistelivat talousarvioesityksiä raamin pohjalta ja arvioivat jo alustavasti yhteistoimintaneuvotteluiden säästöesityksiä seuraavalle vuodelle, minkä pohjalta noin 0,6 miljoonan euron alijäämää kuvaava kunnan talousarvioesitys (TA 2027 1.kierros) käsiteltiin valtuustoseminaarissa 14.-15.10.2026. Tämän jälkeen on lautakunnittain pyritty löytämään lisäsäästöjä tasapainoisemman talousarvion

toteuttamiselle ja viimeisin versio esiteltävästä talousnäkymästä vuodelle 2027 on noin 250 tuhatta euroa alijäämäinen.

Talousarviota käsitellään YTY-ryhmässä 8.12.2026.

Esittelijä kunnanjohtaja Kimmo Hinno

Päätösesitys Esitetään kokouksessa.

Päätös